

ZGODNJA DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 20 kr., za polleta 2 gld. 20 kr., za četert leta 1 gld. 15 kr. V tiskarnici sprejemana na leto 3 gold. 60 kr., za pol leta 1 gold. 80 kr., za četert leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIV.

V Ljubljani 3. roznika 1871.

List 22.

Sporočilo bratovščine presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani leta 1870/71.

Kakor je božja skrivnost presv. Rešnjega Telesa središče naše vere, našega upanja in naše ljubezni, tako je ta skrivnost tudi bratovščini naši serce, iz ktere se resnično življenje izteka v posamne družnike; ona je skrivnostna zemlja, iz ktere poganjajo daritve, dobra dela in molitve naše bratovščine kakor cvetlice, ki so blago dišilo pred Bogom in Njegovo cerkvijo.

Od tega prepričanja prešinjani, stavili smo tudi v preteklem društvenem letu svojo prvo in naj poglobitnejšo nalogo v to, da se ljubezen in pobožnost do presv. Rešnjega Telesa množi v nas samih in pri drugih. Zlasti so zaupljivo k temu pripomogle molitvene ure družnikov, katerih število se je zdaj naraslo na 18650, in pa tudi živo vdeleževanje mesečnega duhovnega opravila, pred katerim je vselej bila primerna pridiga.

Vedno živo veselje darovati in delati za ubožne cerkve pokazalo je pa tudi v preteklem letu, da ravno ljubezen do Gospoda v presv. Zakramentu, kakor v prejšnjih terdnovernih časih, tako lepo in koristno se razodeva tudi sedaj v nežni skerbi za lepoto hiše Gospodove, za sveta oblačila in kinč oltarja; razodela pa se je tudi v težavnih delih, katerih je bilo mnogokrat treba za ta namen.

Milih darov za oskerbljevanje ubožnih cerkvá se je od lanske velike noči nabralo 3433 gl. 39½ kr. Sosebno se mora hvaležno opomniti velikodušni dar premilostljivega gospoda knezoškofa — 50 gld. in pa zapuščina 10 gld. od neke neimenovane. Da se nekoliko povernejo stroški, ki so bili preteklo leto storjeni na korist nekterim cerkvam, dobila je bratovščina od preč. g. kanonika J. Volca 20 gl., iz Doba 30 gld., iz Ternovega 25 gl., iz Budanj 10 gl., iz Harij 40 gld.

Iz omenjenih zneskov je mogla bratovščina v preteklem letu za obdarovanje revnih cerkev napraviti naslednje oprave, ki so bile od 1. do 8. majnika kakor po navadi očitno izpostavljene udom na spodbudo, in sicer: 25 mašnih oblek z vsim, kar je k temu treba, 5 pluvijalov, 40 mašnih srajc, 120 humeralov, 40 prepasov, 23 koreteljev, 100 korporalov, 100 pál, 400 purifikatorjev, 200 pertičev pri umivanji rok, 4 oltarne perte, 48 oltarnih blazinic, 15 obhajilnih burz, 24 štol, 15 velumov, 2 antependij.

Dasiravno se je naredilo, kolikor je bilo moč, veliko cerkvenih oprav, vendar tudi letos ni mogla bratovščina vsem poslanim prošnjam zadostiti, in mora tedaj zastran onih cerkev, na ktere se zdaj ni mogel ozir jemati, prečast. gg. župnikom opomniti, da bi prihodnje leto družbinemu vodju zopet naznanili svoje potreščine,

ako se jim dotle ne bode kako drugače zadostilo. Vendar naj se v razjasnenje pridene, da prošnje se morajo vodstvu oddati dosti zgodaj, vsaj do 15. malega travna prihodnjega leta, in da morejo bratovskih daril deležne biti samo cerkve, v katerih se vedno hrani presv. Rešnje Telo, ne pa podružnice. Tudi se pri tej priči na večstranska vprašanja odgovarja, da se bratovščina ne more pečati z napravljanjem dalmatik ali dragocenih prazničnih oblačil, ker njen namen je le v okom priti oni revščini, ktera ovira, da se presv. Rešnje Telo ne more vredno hraniti, in navadna služba božja postavno in spodobno obhajati.

Letos so bile naslednje cerkve od bratovščine obdarovane, in dobile so:

V ljubljanski dekaniji.

1. Sostro: 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev za pri umivanji rok, 12 purifikatorjev.
2. Šmartno pod Šmarnogoro: 1 velum, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.
3. Ježica: 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 1 koretelj, 1 obhajilno štol, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 terač.
4. Golo: 1 velum, 2 beli oltarni blazinici.
5. Sv. Katarina v Topolu: 1 pluvijal.
6. Želimlje: 1 vijoličen mašni plašč.

V loški dekaniji.

7. Stara Loka: 1 velum, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
8. Škofja Loka: 2 obhajilni burzi.
9. Poljane: 1 črn mašni plašč.
10. Trata: 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 1 koretelj, 1 obhajilno štol.
11. Železnike: 1 pluvijal.
12. Šent-Lenart: 1 bel mašni plašč, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev uteračev, 12 purifikatorjev.
13. Dražgoše: 2 beli oltarni blazinici, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev uteračev, 12 purifikatorjev.

V kranjski dekaniji.

14. Olševke: 1 rudeč mašni plašč.
15. Teržič: 1 vijoličen pluvijal.
16. Šmartno pred Kranjem: 2 obhajilni burzi, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
17. Beavnica: 1 velum.

V radolški dekaniji.

18. Grad: 1 črn m. plašč, 2 črni blaz., 1 černo štol.
19. Mošne: 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 1 koretelj.
20. Ljubno: 2 vijolični oltarni blazinici, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev uteračev, 12 purifikatorjev.

21. Fužine: 1 koretelj, 1 obhajilno štol.
 22. Lesice: 2 beli oltarni blazinici.
 23. Zaspo: 2 rudeči blazinici, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 24. Koroška Bela: 2 beli oltarni blazinici, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev uteračev, 12 purifikatorjev.
 25. Rateče: 1 zelen mašni plašč.
 26. Bohinska Bela: 1 beli mašni plašč.
 27. Rovte: 1 obhajilno burzo, 1 obh. štol.
- V kamniški dekaniji.*
28. Radomlje: 1 velum, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 pertičev uteračev.
 29. Mengeš: 2 obhajilni burzi.
 30. Vodice: 2 mašni srajci, 6 poramnic, 2 prepasa, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 brisal.
 31. Repnje: 1 rudeč mašni plašč.
 32. Berdo: 1 bel mašni plašč.
 33. Tuhinj: 2 mašni srajci, 6 poramnic, 2 prepasa.
 34. Motnik: 1 vijoličen mašni plašč.
 35. Stranje: 2 beli oltarni blazinici, 1 obhajilno štol, 3 korporale, 3 pale, 6 terač, 12 purifikatorjev.
 36. Tujnice: 1 vijoličen mašni plašč.
- V moravški dekaniji.*
37. Moravče: 1 obhajilno burzo.
 38. Čemšenik: 1 velum, 1 obhajilno burzo, 1 obhajilno štol, 3 korporale, 3 pale, 6 obrisal, 12 purifikat.
 39. Kolovrat: 1 vijoličen mašni plašč.
 40. Krašnja: 2 črni oltarni blazinici.
 41. Sv. Helena: 2 vijolični blazinici.
 42. Blagovica: 1 rudeč mašni plašč, 1 mašno srajco, 3 humerale, 1 prepas.
 43. Črešnjice: 1 velum, 1 obhajilno štol.
 44. Sv. Osvald: 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 obrisal, 12 purifikatorjev.
- V šmarski dekaniji.*
45. Šent-Vid pri Zatičini: 2 rudeči oltarni blazinici.
 46. Višnja gora: 1 rudeč mašni plašč.
 47. Kerka: 1 mašno srajco, 3 poramnici, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 terač, 12 purifikatorjev.
 48. Zatičina: 1 antependij.
 49. Lipoglav: 2 beli oltarni blazinici.
 50. Šentjuri pri Šmarijah: 1 bel mašni plašč, 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
- V litijski dekaniji:*
51. Šmartno pri Litiji: 2 vijolični oltarni blazinici.
 52. Šent-Juri pri Svibnem: 2 beli blazinici, 1 oltarni pert, 1 praznično štol.
 53. Dole: 1 obhajilno burzo, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
 54. Janče: 1 zelen mašni plašč.
- V trebanski dekaniji:*
55. Šent-Rupert: 2 rudeči oltarni blazinici, 1 obhajilno štol, 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas.
 56. Žužemberk: 1 velum, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 1 koretelj.
 57. Trebelno: 2 beli blazinici, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 58. Doberniče: 1 zelen mašni plašč.
 59. Sv. Križ poleg Turna: 3 oltarne perte.
 60. Dol (Šent-Janž): 2 beli oltarni blazinici, 2 obhajilni štoli.
- V kerški dekaniji.*
61. Šent-Jernej: 1 pluvijal.
 62. Škocijan pri Dobravi: 2 obhajilni burzi, 2 koretlja.
 63. Križevo pri Kostanjevici: 2 rudeči oltarni blazinici.
 64. Studenec: 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifi.
 65. Bučka: 1 velum.
- V novomeški dekaniji.*
66. Š.-Marjeta pri Klevevžu: 1 velum, 1 obhajilno štol, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikat.
- V metliški dekaniji.*
67. Metlika: 2 koretlja, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 68. Stari Terg pri Poljanah: 1 bel mašni plašč.
 69. Dragatuš: 2 mašni srajci, 6 poramnic, 2 prepasa.
- V kočevski dekaniji.*
70. Kočevje: 1 koretelj, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
 71. Stara cerkev: 1 obhajilno burzo, 1 obhajilno štol, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 72. Stari Log: 1 rudeč mašni plašč, 1 obhajilno štol.
 73. Mozelj: 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
 74. Nemška Loka: 1 obhajilno štol, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 terač, 12 purifikatorjev.
- V ribniški dekaniji.*
75. Lašiče: 1 velum, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 12 purifikatorjev, 6 brisal.
 76. Struge: 1 obhajilno burzo, 1 obhajilno štol, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 77. Rob: 2 rudeči oltarni blazinici.
- V verhnjski dekaniji.*
78. Verhnika: 1 velum, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 pertičev uteračev, 12 purifikatorjev.
 79. Polhov Gradec: 2 beli oltarni blazinici.
 80. Logatec: 2 vijolični blazinici, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
 81. Šent-Jošt: 1 bel mašni plašč.
 82. Hotederšica: 1 pluvijal, 1 obhajilno burzo, 1 obhajilno štol.
- V idrijski dekaniji.*
83. Idrija: 1 velum.
 84. Žiri: 2 koretlja, 1 mašno srajco, 3 poramnice, 1 prepas, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev, 1 obhajilno štol.
 85. Vojsko: 2 rudeči oltarni blazinici.
- V cirkniški dekaniji.*
86. Unec: 1 koretelj, 1 rudečo štol, 1 obhajilno štol, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice.
- V postojnski dekaniji.*
87. Hrenovice: 1 velum.
 88. Slavina: 2 rudeči blazinici.
- V bistriški dekaniji.*
89. Ternovo: 1 koretelj.
 90. Harije: 1 bel mašni plašč, 2 beli oltarni blazinici, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
 91. Suhorje: 1 koretelj, 1 obhajilno štol, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
- V vipavski dekaniji.*
92. Lozice: 1 velum, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
 93. Šturija: 1 antependij, 1 praznično štol, 1 mašno

- srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.
94. Podvelb: 1 rudeč mašni plašč, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.

Zunanjim misijonom so se podelile naslednje oprave:

1. Za Nebraska v severni Ameriki: 1 rudeč m. plašč.
2. Za Marquette v severni Ameriki: 1 bel mašni plašč, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 6 korporalov, 6 pal, 12 brisal, 24 purifikatorjev
3. Za indijanske misijone v Minesoti: 1 rudeč mašni plasč, 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikat.
4. Za misijonsko hišo v Drenopolji: 2 štoli, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 4 korporale, 4 pale, 8 brisal, 16 purifikatorjev.
5. Za Šantung v Kini: 1 koretelj, 1 mašno srajco, 1 prepas, 3 poramnice, 3 korporale, 3 pale, 6 brisal, 12 purifikatorjev.

Hvaljeno, češeno in moljeno bodi na veke presv. Reš. Telo.

V Ljubljani o binkoštih 1871.

Egiptovski Jožef.

Igra v petih dejanjih.

Spisal Radoslav.

(Dalje.)

Četerti prizor.

Izmaelski kupci. Prejšnji.

Simeon (med govorom Jožef tiho zdihuje).

Bog sprimi vas, sinovi Izmaela!
Novico hočemo vam naznaniti,
Za vas gotovo tudi bo vesela,
Ker more vam dobička nakloniti,
Mladenča tega (kazaje Jožefa) bi vam mi prodali,
Ki spolnil komaj je petnajsto leto;
Povejte, koliko bi za-nj vi dali?
Cenili ga ne bomo prenapeto,
Sej je mladeneč kakor krí in mleko,
Obdarovan mu um je prebogato;
Za-nj, če omislite mu še obleko, —
Ne bo odšlo v Egiptu vam sto zlatov.

Kupec.

Lahkó je rêči, vendar ne prodaja
Čas vsaki se mladina táko drago,
Oddal bi se le komaj za strežaja,
S pogojem tem, če serce ima blágo;
Pa mu potreba prej je učenikov,
Da tujih šég, jezika se privadi.

Simeon (nesterpljivo).

Hej čujte! petdeset nam srebernikov
Pa vendar zá-nj li dali boste radi?

Kupec (začuden).

Oj, to pač že je prevelika cena,
Al toliko dajal bi za mladíko;
To je tirjatva vaša nepoštена,
Pri njem zgubili bi čez pol veliko!

Gad.

No, koliko ste pa vi dati voljni,
Za trideset mi vam ga izročimo,
Če ravno mlad je deček nadepolni;
Denar pa majhen za-nj drugej dobimo.

Kupec.

Ne, ne! tud toliko mi za-nj ne damo.
Če dvajset hočete, pa berž povejte, —

Še daleč potovati dans imamo

In noč se bliža;

(Bratje se pogledajo in čez nekaj časa reko:)

Le denar odštejte!

(Odštevajo denarje.)

Jožef (poklekne pred brate ter jih milosti prosi).

O bratje ljubi, prosim vas premilo,
Usmiljenje naj revež zadobim,
Nikar me ne prodajte v sužno silo,
Pokoren biti čem, dokler živim;
Oj, glejte vendar, vaš sem brat resnično,
Sercé je bilo, bije mi za vas;
Oh ne zaverzite me tak' krivično,
Uslišite proseči brata glas!
Skažite brate se, vas prosim vbogi,
Objokane poglejte mi oči!
Ne dajte v žrelo strašni me nadlogi,
Iz ktere več rešenja upat' ni.
Pomislite, kaj rekel bode oče,
Ki ljubi serčno me, ko zvé le-tó;
Prevdarite, oh, al je vam mogoče,
Sercé mu blago raniti takó?
Če nimate usmiljenja že z mano,
Smilujte njega sive se glavé;
Bi vsekali nezaceljivo rano
V njegovo dobro, premilo sercé!

(Protí nebu.)

Jehova, Stvarnik ti brez mérc dobrotni!
Oméči brate in ne pust' nikar
Zdaj vréči v kremplje osodi me togotni,
Ponižno prosim, Tvoja sej sem stvar!
(Bratje so nekako pobiti, le *Simeon* ne.)

Simeon.

Zastonj je! jokati nič ne pomaga,
Ne slišimo mi tvojega zdih'vanja,
Takó snopov vklanjanje se razlaga,
Glej, tó sanjač! prinesla ti je sanja;
Odlazi toraj, pusti nas in čede!
Ne maramo te nikdar več poznati,
Če tudi rop boš kmalu smerti blede,
Al pa če hočeš (zaničljivo) kaki kralj postati!

Kupec.

Zadosti je! vse prošnje zdaj cpusti
In pojdi z nami (prime ga za roko) ustavlja se nikari!
(Jožef se še enkrat milo ozrè na brate rekoč:)
Gospod! kot jaz jim tudi Ti odpusti,
Preljubi bratje, vse vas Bog obvari!
(Žalosten odide s kupci; bratje sedejo pod drevó)
(Dalje nasl.)

Tri mesce na Julrovem.

LXII.

(Vožnja proti Rodu. — Musulmanski „fatalizem.“ — Vrednost jezikovskega znanja in „šelm“ liberalizem. — Na Rodu. Ondotno prebivavstvo in druge zadeve. Nekdanja in pozneja slava, vojske, templarji. „Bakšiš“ sultanov za pruskega kralja. Dva velikaša. Sedež latinskega vikšega škofa nekdanj, zdaj. Zavetnik in terdnjava. Rodovski kolós. Starine in podertine po mestu. „Roža.“ Silovita bramba in turška grozovitost.)

Popoldne 29. maja, grede dalje od Cipra, sem vidil na parobrodu človeka nekako posebno derznega obraza in obnaše, ki se mi je zdel prav družovske šege, in nisem se motil. Naključí se, da se z njim podam v pogovor in pové mi, da je bil pred šestimi leti tudi v boju na Libanu z Druzi vred. Na vprašanje, če se ne boji, da bi ga utegnili ubiti na vojski, pravi, da nič ne, češ: sej Bog vé, kdaj bom umerl. Precej spoznam muslimanski fatalizem ali vero v neodvračljivo osodo pri njem, in mu rečem: to ni tako: ako tukaj-le v morje

skočiš, ti tudi jaz povém, da bodeš konec storil. Bog res vse vé, pa zato se človek ne smé prederzno v nevarnost podajati. — Vpraša me, če vem za „Džebel-Assvad“ (Černo goro), in vse je vedil, kako je bila ondi vojska pred dvema letoma. Znal je prav dobro arabsko pisati in mi je še neke verstice v potno knjižico zapisal... Čudno je, sem si pri tem človeku mislil, da je znotranja nprav pri nekterih ljudeh tako močno na zunanem izražena. —

Malokrat je v tolikih jezikih treba govoriti, kakor je bilo na tem parobrodu; pri eni mizi je bila prilika govoriti slovensko, nemško, laško, arabsko, francosko, in kdor bi znal, bi bilo še kaj več treba. Ena naj večih napak današnjega „šelma“ liberalizma je ta, da iz samega zelenega sovraštva do družih narodov ne dopusti mladini jezikov učiti se. Nemščina in stara greščina se jim še v glavo ubija, potlej pa červi in žužki, da bi se jim skoraj v možganih zaredili, in številki, da bi lahko strehe z njimi pokrivali! Sicer pa se jim še osnova glavnih avstrijskih jezikov ne privoši, in celo še domači ne. In ko pride mladi človek malo iz dežele, je med ljudmi kakor čuk med muzikanti. Nevoščljivci! dajte se mladini najprej dobro izučiti domačega jezika in potlej ji odprite pot do družih, saj avstrijskih jezikov in narečij. Nemški Mibel zato ne bo počil.

Zvečer ob 10 smo ostali pred slovečim Rodom, ki je otočje ob meji egejskega in srednjega morja, 2 uri od azijskega obrežja. Naj veči je izmed sporadiških otokov, ter ima 31 štirjaških milj prostora in kaci 30.000 prebivalcev, mesto Rod ali Rodos pa 10.000; katoličanov menda le kaci 200. Mnihi imajo majhno katoliško cerkvico. Na vsem otoku je le kaci 6000 katoličanov. Mesto je revno, ter bogato le z razdertinami. Zavetišče je majhno, varno, v katerem je bila le ena turška barka. Hiše ob hribcih so med zelenjem, kaka palma gleda visoko izmed hiš; pravijo, da tukaj se v prvo najdejo te drevesa, gredé proti jutru.

Narod je viditi čverst, greške korenine. Mesto je starodaven sedež umetnosti in vede; Katon, Ciceron, Pompej so se učili govornišva in državnih znanstev v ondotni šoli, ki jo je bil vstanovil Aeschines.

Veliko imenitniši je bil Rod postal po templjarjih vitezi, ki so bili ta otok l. 1310 Saracenom vzeli in tukaj postavili sedež svojega reda. Imenovani so bili „Rhodisi.“ L. 1522 pa jih je po junaški brambi zmagala prenezmerna turška sila. Templjarji imajo ime od bolnišnice in samostana pri sv. Ivanu v Jeruzalemu (vstanovljene l. 1048 v prid bolnim romarjem). Odkar so bili križanski vitezi Jeruzalem vzeli Turkom, so imeli pa tudi nalogo vojskovati se zoper nevernike, in s tim so si pridobili velike zasluge za keršanstvo. Njih je bila cerkev Marije Device, imenovana „Veči“, ktere podertine so blizo cerkve Božjega groba v Jeruzalemu. Predlanskim pa je bil sultan to staro svetišče dal za „bakšiš“ Prusu, ko je bil ondi kraljevič na popotovanji.

Turški poglavar in greški nadepiškop sta zdaj velikaša na otoku Rodu. Nekdaj je bil tam tudi sedež latinskega vikšega škofa, zdaj pa je ondotno nadškofijstvo sklenjeno s škofijstvom na Meliti ali Malti.

(Konec tega oddelka nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Med raznimi bukvami, ki jih bukvar Weger daje, da se berejo za nje ss. maše namesto denarne plače in se dobé po vredništvu Zgod. Danice, je zdaj prišel na svitlo tudi drugi del „Be-trachtungen für Priester, oder der Priester geheiligt durch die Uebung des Gebetes, von Chaignon J. S.“ Brixen 1871. Več gospodov je vzelo prvi del

teh slovečih in posebno koristnih premišljevanj, toraj ni dvoma, da želé tudi drugi zvezek.

Dušni Vodnik v srečno večnost se imenujejo nove v prav lični obliki ravno kar pri g. M. Ničmanu na svitlo prišle bukve, in so v čisti slovenščini sestavljene od znanega pisatelja g. J. Parapata. Obseg z debelimi čerkami tiskanih bukvic je bogat in različen. Razun navadnih mašnih (3), spovednih, obhajilnih id. molitev obsegajo lepo pobožnost sedmerih pribežališ, jutranjo in večerno pobožnost za vsak dan v tednu Kristusovemu terpljenju na čast, duhovno stražo za sleherno uros posebnim patronom, kratko pobožnost za vse Gospodove in Marijne praznike, razne molitve za žive, bolne in mertve. Da so zraven navadnih litanij, križevega pota tudirazne pesmi pristavljene, ni treba omenjati. (Cena zvezanih v usnji 1 gl.)

Iz katoliško-politiškega društva. Protesti vsled seje 7. t. m. (Konec.)

3. Protest.

Konštitucionalno društvo v Ljubljani je v svoji 30. seji mesca aprila imelo v obravnavi nezmotljivost sv. Očeta. Brez ozira na to, da posvetno društvo na brezverni podlagi, ki ima k vsemu temu celo več udov druge vere med svojimi, nima nikakoršne pravice za katoliški koncil se vrvati, se je vsak braveclabko prepričal, da zadevna obravnava presega vsako mejo spodobnosti v obliki in ob enem jasno razodeva, da celo govornika sama, ki bi se mislilo, da sta to reč kaj študirala, ne vesta ali vediti nočeta, kaj obsega dogma nezmotljivosti, koliko manj še le drugi udje tega društva, kterih je menda do sto bilo pričujočih in so se podpisali, da sami niso vedili, na kaj? Poslednjič so sklenili poslati peticijo do državnega ministerstva in obeh zbornic zoper omenjeno versko resnico, Döllingerju pa ko priterjenje za njegov upor zoper Cerkev nekako adresno, ktera je zmes milovanja vredne prederznosti in nevednosti, če ne še bolj potuhe in sovražljivosti. Katoliško-politiško društvo si šteje v dolžnost zoper tako počenjanje oporekati in toraj naznanuje:

1. Konštitucionalno društvo kakor tako nima pravice vtikati se v katoliške verske resnice, ker nima k temu poslanja od Boga, — in pa toliko manj, ker je samo na brezverski podlagi, ker se je s svojimi očitnimi sovražljivostmi in napadi na Cerkev od svojega začetka zmiraj skazovalo za očitnega nasprotnika katoliške Cerkve. Društvo se rado hvali, da se poganja za svobodo in omiko; z vsim svojim djanjem pa razodeva, da želí sužnjost katoliške Cerkve in hoče naši čisto katoliški deželi vsiliti brezvernost zoper vestno prepričanje prebivavstva.

2. Pogretje luteranskega krivičenja v adresi do Döllingerja, da je katoliška Cerkev od starega nauka in izročila odstopila, je že samo po sebi tajeenje Kristusovih obljub, da bo Cerkev na skalo zidana, da On sam s sv. Duhom vse dni pri nji ostane; — razodeva toraj omenjeno krivičenje naj veči nevednost v katol. veri in nespamet, in obsega v sebi naravnost bogokletje.

3. Adresa preslavlja Döllingerja, da se je uperl zoper sv. Očeta, češ, kakor kristjan, kakor teolog, kakor zgodovinar in kakor državlján. Toda kakor kristjan mora vsak verovati in terditi, kar sv. Cerkev velevala verovati, in mora prepričan biti, da se Cerkev v Kristusovih naukih zmotiti ne more, sicer bi se reklo, da Kristus resnice ni govoril, kar pa je bogokletstvo; — kakor teolog mora vediti, da v vesoljnem zboru, čigar sklepom je namestnik Kristusov poterjenje dal, je sv. Duh govoril; — kakor zgodovinar mora vediti, da od sv. Petra vse naprej je zmiraj papež imel zadnjo in določilno besedo v vsim, kar zadeva verske

in v pravne nauke; — in ko deržavljan mu ne sme neznano biti, da nezmotljivost Kristusovega namestnika ravno tako malo škoduje deržavam, kakor nezmotljivost katol. Cerkve sploh; temveč je pri toliki zmešnjavi misel in zmotnjav v naj večji korist človeštvu, ker mu je božja dobrota in previdnost po razodenju odperla tako očiten studenec resnice, da jo vsak ima, kdor jo hoče iskati in najti, in ravno to je vir miru, ne pa nepokoja in prelivanja kervi, kar adresa do Döllingerja lažljivo terdi.

4. Neobrisane psovke gospodov konstitucionalcev zoper častitljivi cerkveni zbor, papeža itd. vsakemu umnemu človeku pojasnujejo, kakošni so to možje; kažejo pa tudi take nemoške zmerjenja malovredno nezmožnost, ki po vsaki truhnobi sega, kadar se potopljuje. To nezmožnost adresa do Döllingerja razodeva tudi s smešno in sumljivo pohvalo, da se je mož na pete postavil „gegen die triumphirende Allgewalt der Kirche“ (zoper zmagoslavno vsemogočnost Cerkve), pa zoper neko „unvertilgbare Hydra des römischen Absolutismus (nepokončljivo kačo rimskega absolutizma), kakor papeževo duhovno vlado imenuje. Suje, kolje, grize in blato meče le tisti, ki poštenega orožja nima, in naj rajši taki, ki se za krivično reč bojuje. Ravno s takim počenjanjem pa tudi konstitucionalno društvo samo sebe po ustih bije, ko se hvali, da v imenu „inteligencije“ na Kranjskem odpadniku Döllingerju adreso piše.

Katoliško-politiško društvo v Ljubljani je v svoji prvi mesečni seji 7. majnika 1871 zoper omenjeno počenjanje konšt. društva enoglasno protest izreklo in njegov odbor, ki je imel ta oporék nadalje izpeljati, je poslal peticijo do c. in kr. deržavnega ministerstva, da naj se na prošnjo konšt. društva nikar ne ozira; do Döllingerja pa pojasnjenje, koliko poména in vrednosti da ima večkrat imenovana „v imenu kranjske inteligencije“ pisana adresa.

Na Žalostni gori so leto za letom lepši in rodovitniši binkoštni shodi. Presarski preč. gospod oče vedó to reč tako dobro vravnati, da je ljudem lepo vstreženo ter so jim shodi v velik duhovni prid. Od sabote do ponedeljka so prihajale velike množice ljudstva pri „žalostni Materi Božji“ pomoči prosit v sedanjih časih, pa posebno tudi hladila za svoje dušne potrebe. Stotine in stotine vernikov je šlo s prijazne božje poti potolaženih in razveseljenih domú na vse kraje. Med tem ko je na tisoče lepih otročjih serčic v Ljubljani in na okrog se sladko veselilo, da bodo z darovi ss. Duha potereni v svoji častitljivi in prelepi veri, je bilo res kaj veselo, ko je na „Žalostni gori“ toliko čverstih mož in žen, toliko odrašene in nedoletne mladine obojega spola prejemalo ss. zakramente. Šest spovednikov je imelo dokaj dela noč in dan in vse dni so se verstile spodbudne cerkvene opravila za vernike.

Tudi cerkev M. D. se zmiraj bolj liči in vravnava. Ravno sedaj ima Šubic sin v delu obok nad duhovniščem (prezbiterijo), ki ga ozaljšuje s slikami na presno. Delo kaže, da mladi umetnik vidno napreduje v svojem poslu. Naj se o tej priliki sproži želja, ki jo je nekdo izrekel, da bi premožni rojaki zmožniši taci domačih umetnikov podpirali z denarnimi pomočki, da pride eden in drugi v kako akademijo za nekaj lét, ter doseže doveršenost v svoji umetnosti. Koliko dobrega bi se doseglo s tim za vso deželo! Res je, da vsaka dežela, kakor ima n. pr. svojo lastno poezijo, tako ima tudi svojo lastno čut v slikarstvu in umetnik mora vediti razsoditi, kaj se strinja z narodno čutjo, kaj pa ne (tako n. pr. talijanske gole podobe slovensko čutilo žalijo in vso spodbudnost podirajo); toda umetnik to lahko zadene in narodnemu značaju vstreže, samo da vé splošne in velike ravnila svoje umetnosti. Slovenska

Matica utegne sčasoma zmožna postati tudi v tem oziru kaj storiti.

O Žalostni gori še to omenim, da se narod kaj spodbudno obnaša, in ni napák, kakoršne se drugod pri enacijh prilikah dostikrat vidijo. S—v.

V Šturiji, kakor se je slišalo, so bili nekteri duhovni, ob enem izverstni pevci, 5. majnika napravili kaj ginljivo in slovesno mertvašnico za ranjkim nekdanjim semenišnim svojim vodjem Janezom Novakom iz hvaležnosti in spoštovanja do tega verlega in svoje bogoslovce priserčno ljubivšega gospoda, ki mu Bog daj v miru počivati.

Triesterca meni, da v Dalmaciji bi bilo treba porušiti tri škofijstva, v Šibeniku, na Lesini in v Kotoru. Mi pa mislimo, da bi bilo v Avstriji treba porušiti še več kot tri liberaluhovske časnike, in med njimi morebiti tudi Triesterco; če ne, ti bobnarji s svojimi rudečkarskimi načeli ne bodo rušili samo cerkev in škofijstev, ampak tudi deržava pride v nevarnost, kakor se vidi drugod, kjer mavtarski listi imajo določivno besedo.

Z Golega. (Nova oltarna podoba. Zahvala.) Naša po mladem mojstru Jerneju Ternovec-u iz Polhovega Gradca zares prav okusno in umetno slikana velikanška podoba sv. Marjete, device mučenice, farne patrone, se je 22 t. m. peljala iz svoje Pizidije — rojstnega kraja; bližala se je na večer med slovesnim zvonjenjem in pokom skoz ginjene množice, ki so jo priderževale, skoz veselo razsvetljene vasi in migljajoče slavoloke svojemu častitemu patronskega sedežu na Golo. Moje serce je bilo zopet enkrat polno, globoko sem čutil in hvaležno občudoval veselo sočutje naših sosedov Dobravčanov, ki niso naši farani in so iz blazega lastnega nagiba s prijaznimi zvonovi in možnarji nam napovedovali prihod zaželene patrone, podobe sv. Marjete. — Priserčno zahvalo v svojem in vsih faranov imenu Vam tukaj očitno izrečem, prijazni Dobravčanje! Dali ste nam lep izgled, da farni sosedje se med saboj ljubimo. Naj Vam poverne Bog in sv. Marjeta, kterima darujemo slovesnost.

Lovro Mencinger, Golski.

J. J. Ponočne misli o današnji oliki. Dunajski list „Morgenpost“ pripoveduje, da se je 3. aprila l. l. v Polstravi na Štajarskem neki lončar obesil. To je v „olikanem času“ kaj le prepogostega. Dragi bralec! če se ti ljubi, pa malo prilikoj dve zelo enakoglasni besedi ólika in olika — —! „Morgenpost“ pa zanimiva naj bolj, kako se je lončar obesil, ter tudi kaj „lep“ nauk pristavlja. Pripoveduje namreč, da je pred svojo zadnjo hudobijo otrokom norčevaje rekel: „Dajte mi motoz, bom le vidil, koliko je hudičev v peklu.“ Koliko jih je, in če jih je že preštel, ne vemo, ker moža še do zdaj ni bilo nazaj povedat. Povedala nam je pa v njegovem imenu „Morgenpost“: da nobenega ni. Pod naslovom namreč, „prav nobenega“ Morgenpost vsem olikancem ali olikunom v veliko tolaž samomorstvo lončarjevo pripoveduje!

Kaj praviš pa ti, dragi bralec Zg. Danice? Kaj da pravijo dandanašnji „olikanci“, to že vemo. Hladno tolažilo jim je pri vednem nasprotovanju zoper keršanstvo vse tisto, kar jim judovski list pripoveduje, ter so z njim popolno enacij misel. In jaz? kaj pravite, kaj mislim? Če tudi sem že zavolj prirojene nagajivosti vedno rad nasprotoval, sem zdaj z judovsko „Morgenpošto“ in olikuni — enacij misel. Toda — v Rim gredó mnoga pota — do teh enacij misel sva prišla z „Morgenpošto“ od nasprotnih strani. Toraj malo poterpate, da me prezgodaj ne obsodite. Spominjam se v sedanjih zmešnjavah in homatijah mnogokrat moža, ki je v prekucijskem letu 1848 norčevaje rekel: „Zdaj bi rad umerl, ker vem da nobenega hudiča v peklu ni.“ Če je pa že takrat, ko je bilo veliko in malo „svobode“

pijano glave zgubilo, hudič toliko posla na zemlji imel, da nobeden zelencev ni imel časa se v peklu greti; koliko več opravila ima na zemlji zdaj, ko je vse — strasti pijano — zgubilo serca in možgane? Da — da, satan ima dandanašnji na svetu dela na vse kriptije, toraj je že mogoče, da nobenega v peklu ni. Koliko je imel in še ima dela zaradi francosko-nemške vojske, zaradi laških tolovajstev? Kdo neki vodi, navdihuje, podpihuje zoper kat. Cerkev mnoge oblasti, mnoge zборе, konstitucionalne društva, toliko mestnih in srenjskih svetovalecev? Nekdaj so modre vlade oskerbovale časni blagor deržavljani, cerkev pa duhovnega — vladala je ólika mirú; zdaj vlada ólika, ktera pa, se vé dá, zeló zeló duhti česen in malto in kaže se povsod nepokoj, sovraštvo in razpad. Kdo to dela? Nekdaj so mestni očetje in srenjski možé skerbili za mesto in občine; zdaj za to mnogi nimajo — časa. Kdo bi pa brez njih vsakemu sleparju — bodisi v posvetnih ali verskih zadevah — adrese koval in pošiljal? Kdo bi brez njih svoji cerkvi, svojemu lastnemu narodu zausnice dajal, ga sramotil in zatiral? Kdo to dela? Tudi svoje dni so pošteni učeniki pošteno učili svojo geografijo, latinščino, gerščino, naravoslovje, ter se v reči niso vtikali, ktere jim mar niso bile; zdaj pa — zdaj pa — (plent vender, kakó hočem že povedati? resnica oči kolje, laž in hinavšina je gerdobija, —) zdaj pa to mnogim ni poglavitna reč, ampak — če tudi učenec pravi „flos — flosis — flosem“ (istina), naj pravi — poglavitna reč je, da naj učenec katehetu nikar ne verjame, da se tedaj podira, kar je zidal; da učenec ne hodi k maši, da ne hodi s procesijo, da ne pozdravlja: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ itd., da je tedaj vedno manj kristjan, bolj in bolj pa „olikana opica“ ali saj njen polbrat. Poglavitna reč je včas, materni jezik učencem iz glave in las izpuliti in izdreti, ko bi se dalo; hoditi pa v vstavoverske društva papeža in duhovstvo gerdit, krivoverce preslavljat in jim adrese podpisovat, ter si tako, če tudi z velikim trudom, vender „srečno izobčenje“ pridobit. Kdo dela vse to? ... Mar angel-varh? (Konec nasl.)

Zlati lesniki

ali srečanje za celo leto.

(Nabral F. K.)

(Dalje.)

138. Kdor rad bolnikom streže, si venc nebeški veže.
139. Vsako, tudi majhno dobro delo bo plačilo od Boga prejelo.
140. Samo od sebe nič se ne zgodi, vse previdnost vlada, prav stori.
141. Cvetlice zaljšajo polje — človeka čisto le serce.
142. Napuh slabó stoji, sramota mu sledi.
143. Dobra roka, serce milo, ima tu in tam plačilo.
144. Lepa je, lepa med brati in sestrami ljubezen; grešna prijaznost pa strašna bolezen.
145. Nedolžnost je tvoja naj gorši lepota, in čistost je tvoje naj lepše blago; oj vari jo, vari prav skerbno, da zmota posvetna tajista ti vzela ne bo.
146. Kdor božje postave spolnuje zvestó, si spravlja bogastvo za sveto nebo.
147. Če te sila tare, ozri se v nebo; kmalo vsa težava spet minula bo.
148. V čistem serci svojemu, lepšaj sedež Jezusu: tvoje čisto naj telo tempelj svet'ga Duha bo.
149. Če sveto prepevaš, skušnjava beži, in angelj varh tebe posluša; nesramnega petja se škrt veseli, in angelj varh tebe zapuša.
150. Zaupaj na Boga, nič se ne boj: povsod za te skerbi On, Oče tvoj.
151. V sveto nebo — naj bo obrnjeno naše oko.

152. Kar ne želiš, da ti ljudje storé, se tudi drugim storiti ne smé.
153. Prazni marni so nevarni.
154. Lenoba je vsih grehov vir, odjemlje moč in dušni mir.
155. Kdor sebe vse preveč štimá, navadno res le mal' veljá.
156. Naj poje petelin po noči ali za dné, svari te, da hudo se delati ne smé.
157. Hočeš dela se lotiti, dobro glej, če kon'c je hasnoviti.
158. Kjer ni Bogá, je greh domá.
159. Bolje je pošteno umreti, kakor sramotno živeti.
160. Če si dolžnosti spolnil vse zvestó, bo serce ti zaupno, radostno.
161. Veselje podpira ljubi mir, življenje podira gerdi prepír.
162. Če čisto prav živiš, te bo var'val Bog, rešil vsih nadlog.
163. Vsake rož'ce blagi cvet kaže nam v nebesa sled.
164. Naj hujši v sercu je bolést, ki dela jo grižeča vést.
165. Kazen ima res nogé iz mehke volné, pa tud roké iz jekla in železa.
166. Kdor staršev ne spoštuje, on srečo zametuje.
167. Pomagaj rad, če drugim v prid bi bilo: pomagati je v sercu že sladkó plačilo.
168. Ne zabi, kaj ti Bog stori; in kar mu vseč je, stori ti.
169. Kdor posluša, gleda in molči, on pač v miru rad živi.
170. Le rajaj, le rajaj, slepi svet! le vživaj, le vživaj grešni med, al eno zapomni: dans vesel, da jutro že bodeš — prah in pepél.
171. Nagla sodba rada zvodi sebi in drugim k škodi.
172. Nesrečnemu pomagaj, in ne prašaj, če vernil bo? — se ne zanašaj!
173. Tisti gospoduje čez ves svet, ki od njega noče nič imet'.
174. Bog ene vrata zapira, in sto drugih odpira.
175. Prazna vera, gerd prepír nam podira ljubi mir.
176. Maščevati vari se, vselej z bližnjim spravi se.
177. Radodarnost je tud' gospodarnost; kdor rad dá, mu Bog tud' dá.
178. Kar srotejam tukaj delimo, povernjeno tamkaj dobimo.
179. Veliko si z Božjo pomočjo, brez Boga pa prah in pepél.
180. Pobožna molitev v nebesa kipí, in že nam dobrota z nebés hiti.
181. Kdor staršev ne vboga, ga tepe nadloga.
182. Dolgo spanje, kratko življenje.
183. Snaga malo truda prizadene, ima pa veliko cene.
184. Kakor se posojujejo, tako se povračujejo.
185. Nabiraj si biserov čednosti, živi pa kakor vijolica v ponižnosti.
186. Delo in počitek zdravje nam ohrani, zmernost pa zdravniku v hišo priti brani.
187. Kjer skopost prebiva, tam le žalost se razliva.
188. Kjer je veliko govorjenja, je veliko greha.
189. Tako se lažnjivost na svetu končá, kdor druge vkanuje, da sebe goljfé.
190. Mertvi iz groba: „Bil sem dolgo zdrav, premožen, čislal me je celi svet; enako kakor revež in nadložni moral sem umret'.“
191. Vsak trenutek v življenju več veljá kot cela gora zlata.
192. Rožca je nedolžnost bela, dokler grehov ne pozná; hitro pa postane vela, če med družnje se podá. Ljubi samoto, bodi domá; vari lepoto svoj'ga sercá.

193. Nedolžnost blagor deli, serce razveseljuje, mir nebeški daruje; brez nje sreče ni, ni mira vesti.

194. Večerni potepuh pa vjutranji zaležuh sta hudega naj bolja hlapca, ki nosita v pekel v mlin.

195. Posvetno veselje se staja ko led, hitrejši ko rožic popada mu cvet; le ternje bodeče človeku pusti, in vleče pod zemljo tud mlade ljudi.

196. Kar ti svet obeta, kar ti on podá, pena je napeta, prazna je megla.

197. Rajska sreča, večna čast mu zori, kdor keršansko modro dela in živi.

198. Lenoba je blazina vseh hudôb, postopanje pa pričetek vsih gerdôb.

199. Kar ubogim darujemo, Bogu posojujemo, in kar za cerkveno lepoto podelimo, si za nebesa preskerbimo.

200. Zerno do zerna pogača, kamen do kamna palača.

201. Le čednost ima vrednost; lepota je slepota.

202. Dve rožici cvetite iz zemlje v nebo: lilija nedolžnosti bela; rudeča ko kri bo zraven lilije lepo roža terpljenja cvetela.

203. Ako svarjenje hudobneža ne preoberne, ga molitev od hudega v dobro zaverne.

204. Bog nam težave dá, ker nas za ljubo ima.

205. Ptujega blaga se je treba var'vati, kakor železa žarečega bati.

206. Kdor nikdar stradal ni, on ne vé, kako lačnemu kruhek diši.

207. Kdor mirno misli na zaslužen pekel, mirno prestane vsako kazen.

208. V mladih dneh ni lepega življenja, v starih dneh ni pokorjenja: kako bo za nebesa?

209. Veliko prepira za prazne reči in nar več sovrastva le zmota stori.

Razgled po svetu.

Na Dunaju je 30. maja zbornica izročila cesarju adresno centralistiške večine, v kateri ministre kajfa. Cesar pa so predsednika prav resnobno sprejeli in v odgovoru poterdili politiko ministerstva.

Dunajski časnik „K. Z.“ prinaša po laškem časopisu „Divin Salvatore“ naslednji dopis iz Dunaja: „Vstavní cesar ima sicer nekaj zadržkov, ktere mu je vedila staviti framasonska goljufija; ali kakor so tudi zadržki videzno grozoviti, se bodo mogli umakniti, ter bodo kakor dim zginili — znabiti bomo to prav v kratkem vidili. Delovanje cesarice pri tem bo obiln delež imelo. Popolno gotovih reči bi vam vedil od tega povedati, ktere bi katoličane v sedanjem bojaznem nepokoju bile zmožne tolažiti; ali ker vem, da bo moj dopis natisnjen po svetu romal, bi bilo napačno reči razkrihati, ktere morajo po modrem prevdarjanji skrivnost ostati, da bo udarec toliko krepkejši, razločivniši in grozovitniši, kolikor bolj nenadoma in nepričakovano pade. To splošno naznanilo naj vam za zdaj zadostuje. Bote li verjeli, da pride „odrešenje od naših sovražnikov?“ (Luk. 1, 70). In ravno to bo tistim ljudem v stermenje, strah in grozo, kteri se zdaj prevzetno bahaje zanašajo na znane „faits accomplis,“ — bedaki pa ne spoznajo priprav, ktere se nepredvidoma v njih pogin godé. Vem, da bo o tistem času vulkan hudobije izbruhnil, ki bo velikane razdrobil, kteri so se nepremakljivi zdeli; ali bile so njih noge persténe, skoraj bi rekel, iz snegá.“ In mi katoličani dostavljamo: Amen: — Bog daj — pa kmalo! Nesramno, prav peklenško obnašanje in vedenje liberaluhov in prostomavterjev že res vsako mero prestopa, ter je gnjusoba ne le katoličanom, ampak vsakemu človeku, kteri še ni narurnega čutila prav čisto zgubil, bodi si po veri luteran, jud, ali turek.

V Bolonji je bil 18. maja ljudski praznik v čast Marije Device sv. Luka, pri katerem se je 60.000 po-

božnih vdeležilo. Štirideset procesij je prišlo v stoljnico. Molili so za sv. Očeta.

Laško. Piemónške vojaške glasbeništva so menda povelje dobile naučiti se od Gounod-a za papeževo petdesetletnico zložene slavne himne, da bi jo 16. junija igrale pred papeževimi okni. Razsvetliti mislijo mesto Rim, streljati z Angelskega grada. „Genf. Korresp.“ pristavlja: to bi bilo v resnici: „Ave rex Judaeorum!“ „Pozdravljen, kralj judovski!“ — Res čudno: najprej gospodarja oropati, potlej mu pa priti pesmico žvižgat.

O kongresu se govori, v katerem bi se poterdila roparska politika, kar Rim tiče. Če je vse že tako slepo, le! Toda ta politika bode kmali poderla prestol za prestolom, kar jih še stoji, in tega rogovileži želijo. Kdor noče čuti, mora čutiti. V veliki zmešnjavi se utegne goditi kakor ravnokar v Parizu; tod gledajo naj, katerim gre za več kakor za samo življenje. Katoliški listi dosti očitno resnico oznanujejo: komur je ljubši greh, nesreča njegova in njegove deržine kakor pa mirno življenje v luči sv. evangelija, naj si pa zbere. Cerkev je varna in svesta si svoje zmage, in nam — če življenje vzamejo, več nimajo kaj vzeti.

V Rimu v bolnišnici sv. Jakopa je neki zdravnik gospém prepovedal pobožne bukve deliti med bolnike, češ, s tim se njih vest zneimuje! Namesto tega jim pa vsiluje naj bolj bogoskrunske bukve in podobe, — menda v pokoj njih vesti! Ali je še kaj bolj gerdega in neusmiljenega na svetu kakor so ti liberaluhi!?

Eden policijskih vradnikov se je bil kaj zaletel v govoru z nekom, ki je bil velikansko okraden. Rekel mu je na njegovo pritožbo: Kaj mislite? Mi ne moremo vsemu kaj! V Rimu je deset do dvanajst sto tatov, roparjev in sumljive derhali! — To je blezo tista „inteligencija,“ ktero novošegarji tako ljubijo, da so Rim z njo tolikanj okinčali! Sicer se je nekomu vender nekoliko preveč zdelo in menil je, da policijski vradnik tudi svoje prijatle k takim šteje, ker veliko jih zdaj nosi meščansko medalijo, ki so bili poprej med beguni.

Rimsko. Sv. Oče so 15. majnika dali okrožnico do vsih patrijarhov, prvostolnikov, višjih škofov in njih namestnikov. Pritožujejo se v tem pisanji, da od tistega časa, odkar so Rima oropani, so se zla in stiske silovito namnožile, ter veliko škodo delajo apostoljski časti in veljavi, veri in svetosti keršanske čede; bojé se pa še hujšega. Brezbožnost namreč gre dalje svoje pota in le malo skriva svoje namene ter iše doseči poslednje vozle iz zaterte pravice, spodobnosti in vere. V tacih britkostih pa hvalijo sv. Oče pastirje in njih vernike, da po vsem svetu po cerkvah, v pocesijah, po božjih potih tako goreče molijo, svete zakramente prejemajo, dobre dela opravljajo v ta namen, da bi Bog nadloge odverní. Svesti so si, da tolika gorečnost ne bo zgubljena; sad se že zdaj vidi, vera se oživlja, ljubezen in vdanost do rimskega Sedeža se vnema, edinost od začetka do zdaj ni bila nikoli tolika, kakor se zdaj razodeva.

Potem naznanujejo za nične, prazne, neveljavne tako imenovane zagotovila piemónške vlade, ki jih ponuja sv. Očetu za posestva, ktere jim je z očetomorskim orožjem pograbila. Zaterjujejo toraj, da pod prelomljenjem prisege se ne morejo podati v nikakoršne pogodbe, ki bi zmanjšale ali pa razdjale pravice, ki so jim od Boga dane. Nikoli ne bodo tistih od sardinske vlade izmišljanih zagotovil sprejeli in jih sprejeti nikakor ne morejo, in z ničimur si ne bodo dali nadomestovati ugrabljenega svojega pravičnega gospostva.

Dalje dokazujejo, da bi papeži ne mogli svojih dolžnost spolnovati, ako bi bili podverženi tujemu vladarju. Sinovi, ne pa gospodje Cerkve so keršanski vladarji. „Ne mialite, da vam je Cerkev Božja dana kakor gospodu za služabnico, le kakor be-

sedniku in varhu vam je zročena; nič Bog na svetu tako ne ljubi, kakor prostost svoje Cerkve." (Anzelm Kantuar.)

Krivica, ki je v teh hudih časih Cerkvi storjena, škoduje vsi keršanski deržavi. Kdor rimski cerkvi vzame, kar je njenega, pri vsih cerkvah bogoropnik postane. (Sv. Bernard.)

Poslednjič opominjajo k molitvi, naj bi Bog vladarje razsvetlil in dal spoznati, da so njim samim take nasilstva v naj večji nesrečo, ter naj bi zopet red vstanovili in si vse prizadeli sv. Sedežu njegove pravice poverniti. Zaslepljenim sovražnikom pa naj bi sprosil pri Božji milosti spreobrnjenje, preden pride veliki in strašni dan Gospodov.

Sv. Oče so pri naj boljšem zdravju. V praznik vnebohoda Gospodovega so v kapeli Sikstini med sv. mašo 80 tujih gospá obhajali. Prav razveseljeni so bili sv. Oče, ko je verzajlska vlada velevala molitev v sedanjih stiskah, in vidili so v tem dober pomen za prihodnjost nesrečne Francije. Liberalcem laškim pa je molitev verzajlske vlade „obskurantizem.“

Francoski poročnik d'Harcourt se v Rimu prav moško obnaša, in noče poznati nekacega laškega župana in ne laške vlade v Rimu. To utegne dobre nasledke imeti.

Na Laškem so roparji razdeljeni v dvé derhali, katerih ena so republikanarji, kateri po vsi Italiji podpihujejo nov vihar, kakor piše „Genf. Korr.“, in začeti se ima v Neapeljnu. Taki, se vé, ne marajo ne za Viktor-Emanvela in ne za papeža, temuč hočejo republiko. Da bo piemonska vlada in dinastija svoje hude dela grozno plačevala, tako ali tako, to je gotovo. Mogoče pa je, da bode Bog vso reč neprevidoma obrnil na bolje, ko je francoski rudečkarski punt zadušen.

V Parizu je bil binkoštno nedeljo strahoviti rudečkarski punt dokončno zatert. Kakor je že znano, so te pošasti imele zapertih več veljavnih ljudi, ki so jih kakor zastavljence ali poroke v ječi imeli. Tacih 64 so še na zadnje vstrelili, in med vstreljenimi je tudi pariški vikši škof Darboy, 4 jezuiti in drugi duhovni, 35 žandarjev in bankir Jecker.

Z gerdobjami, ki so se godile v Parizu, je napihnjeni liberalizem čisto na kant djan. Brezvernost je vse počela, kar je ostudnega. S svojim razdevanjem so samo v Parizu več škode storili, kot imajo Prusom vse globe plačati, strašno ljudi hudovoljno pomorili, silovito veliko po cerkvah in drugod poropali, skrunili pa tako nesramno, da so s samim presv. R. Telesom izjedi delali!! Kadar se bodo brezvérniki in mavtarji s svobodo in inteligencijo bahali, jim bomo v Pariz kazali.

Trinajsteri angleški škofje so 21. aprila poslali sv. Očetu adresno, v kateri so razodeli svoje gnjušenje zoper hudodelstvo, ki se je storilo nad njih osebo in nad dedino sv. Petra. Ob enem so svoje upanje razodeli v varstvo Božje nad Rimom. Celo bogatini imajo to upanje; eden bankirjev je ponudil sv. Očetu na posodo, kolikor bi bilo treba, ko je slišal, da se misli posojilo napravljati. Viktor-Emanvelu pa nihče denara ne ponuja.

Iz Ljubljane. Za petindvajset letnico so milostni knez in škof do dekanij poslali navdušen klic, da naj se ta god slovesno obhaja. Ta dan, pravi okrožnica, moramo naj priserčniše Boga hvaliti za tako izverstnega naj višega pastirja, Boga ponižno prositi, da svoji sveti Cerkvi še prav dolgo ohrani vterjenega poglavarja, Pija IX brani pred vsimi sovražniki, jih iz vsih stisk

otme, jim v vsih bojevanjih podeli zmago in v Njih osebi vsim vernikom pokaže poterjenje obljube, da je Cerkev Kristusova steber in podslomba resnice v zveličanje vsim, kateri z ravnim srcem Boga išejo... Naše veselje, naša zahvala, naše prošnje naj se tudi očitno razodevajo, da se nasprotno spodbudujemo, tolažimo, opominjamo in vterjujemo. 15. rožnika naj se toraj po vsih cerkvah Ljubljanske škofije kakor pred velikimi prazniki šestnajsti dan rožnika ko praznik naznani z zvonilom, prihodnjo nedeljo, 18. rožnika, pa naj se obhaja prav slovesna sv. maša z blagoslovoma ob navadni uri glavne Božje službe s primerjeno pridigo, in ob koncu naj se poje zahvalna pesem. — 11. rožnika ali 2. nedeljo po Binkošti naj se vernikom očitno v cerkvi oznani praznovanje petindvajsetletnice (jubileja).

Baron Konrad je odšel na svoje novo mesto v Linc, in novemu deželnemu predsedniku dr. Vurcbahu so se že poklonili vradniki in drugi. Ni še znano, kdo bode zdaj deželni glavar; mora pa biti kdo iz večine deželnega zbora, ako je v vstavi še kaj vstavnega.

V Mariboru so 26. majnika v postelji mertvega našli g. Tomšica, vrednika „Slov. Naroda.“ —

Z Gorenškega, 28. majnika. L. — Moram Vas okregati. ¹⁾ Mislil sem vender, in z menoj gotovo še marsikdo, da nam boste Ljubljanci napravili kaki program za Rimsko popotvanje; ali zadnji list „Dan.“ nam daje v tem kaj slabe upe. Čas nam bo grede bežal, in za deputacijo še nič ne kaže. Sezite tej reči malo pod pazduho. ²⁾ Koliko ste že plačali Vi za tisto karto, s katero ste zamogli romati celi mesec? Ali se je plačalo v srebru? Je li veljala od Ljubljane do Ljubljane; ali le od meje (Kormons-a) do meje roparske talijanske deržave? ³⁾ V ilirskem vstavu ste se saj s kom soznani? Je vender kaki marljiv — ič iz Hervatije tam, ki bi za romarje bratovsko „poskerbel.“ ⁴⁾ — Dalje: kdaj je prav za prav bolj primeren dan za v Rimu biti, ali 16. ali 21. dan junija? ⁵⁾ Nabrani darovi bi se takrat morebiti zopet lahko oddali. Iz našega kraja bi jih eni 4 ali 5 rado šlo; gotovo pa bi se oglasili tudi še mnogi drugi. ⁶⁾

Nikar ne položite tega pisma ad acta, ampak delajte, da bo Rim kmali zopet Slovence štel med svoje obiskovavce. —

Več spisov pride drugi pot; prizanesite!

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta. M. P. iz Ljubljane 10 gld. — G. Janez Čemažar 1 križavec za 2 gld. 12 kr. st. den.: Sveti, od britkosti tiskani Oče, prosim blagoslova za srečno zadnjo uro.“

Za g. mis. Pirca. G. J. Kraševic 5 gl. v sr.

Za kat. misijon v Banjaloki. J. B. R. 6 gl.

Za kat. mis. v Adrijanopelnu na Turškem. J. B. R. 6 gl.

Za amerik. misijon. J. B. R. 6 gl.

Za afrik. misijon. J. B. R. 6 gl.

¹⁾ Nikarte; nisem kriv! — ²⁾ Dozdaj se še nihče določno ni oglasil; prigovarjati je težko k temu. ³⁾ Plača se nekaj čez 50 gld. v srebru, in sicer lahko precej v Ljubljani, veljá pa le za italijanske dežele — od Karmina (Kormons-a) dalje in nazaj do tam. ⁴⁾ Kolikor poznam gostoljubnega gosp. superiora kan. dr. J. Cernčića pri sv. Jeronimu, bi on popotnike rad sprejel; dobro pa bi bilo, naj berže celo potrebno, mu poprej pisati. ⁵⁾ Vse tiste dni, pa še precej več, ako se hoče saj kaj malega vediti. ⁶⁾ Ako kateri kaj malega laško zná, gredó lahko sami brez nadaljnega prašanja; dobro pa je ako se po Danici naznani, od kod misli kdo iti, da se zedinijo. — Program mu je težko delati, kdor ne pojde, morajo ga narediti sami popotniki. Vr.